

Od wydawcy

Prezentując niniejszy numer **Biuletynu** Muzeum Politechniki Krakowskiej nr 1(13) 2017 pragniemy poinformować o pewnych zmianach w organizacji naszych wydawnictw. Zmiany te są zarówno konsekwencją stałego rozwoju Muzeum, jak i wynikają z potrzeby ich uporządkowania.

Nowy Biuletyn jest kontynuacją wcześniejszego wydawnictwa Muzeum o tej samej nazwie, jednak w zmienionej formule. Biuletyn ma się odtąd ukazywać raz w roku i być podsumowaniem działalności Muzeum w roku poprzednim. Jako wydawnictwo ciągłe Biuletyn zachowa swoją nazwę, rozmiar i ciągłość numeracji oraz dotychczasowy numer identyfikacji ISSN.

Jest to efekt realizacji decyzji Rady Muzeum, podjętej w roku 2016, dotyczącej uporządkowania wydawnictw Muzeum. Zawartość dotychczas wydanych 12 biuletynów była bowiem bardzo zróżnicowana: były to zarówno monografie, katalogi wystaw czy wydawnictwa o charakterze historycznym. Żadne z nich nie było biuletynem we właściwym znaczeniu tego słowa, tj. sprawozdaniem z pracy działalności instytucji¹. W ostatnich latach działalność Muzeum zaktywizowała się, o czym świadczy choćby ilość wydanych darmowych biletów wstępu do Muzeum, która w latach 2012- 2016 osiągnęła liczbę ok. 2500. Treść biuletynu będzie więc lepiej odpowiadała jego przeznaczeniu.

Obok Biuletynu, Muzeum będzie wydawało dwie inne serie: **Katalogi Wystaw i Zeszyty Historyczne**. Pierwszy katalog ukazał się już w roku 2016 i towarzyszył wystawie rysunków autorstwa Tadeusza Kościuszki, patrona naszej Uczelni. Cieszył się on tak dużym powo-

---

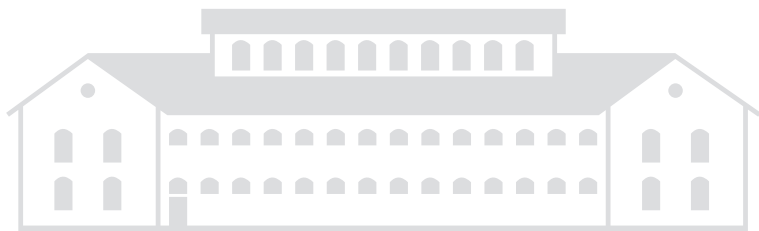
1 **biuletyn** – urzędowy komunikat o wydarzeniach bieżących, interesujących ogół; informator o działalności instytucji, towarzystw naukowych itp. (Słownik Języka Polskiego, PWN, W-wa, 1988)

dzeniem, że konieczny był jego dodruk, opatrzone już właściwym numerem inicjującym serię Katalogów. Na ukończeniu są też prace nad wydaniem pierwszego Zeszytu Historycznego Muzeum, który jest poświęcony dziedzictwu akademickiego Lwowa w Politechnice Krakowskiej. Katalogi i Zeszyty będą miały nieco zmieniony rozmiar – dla odróżnienia ich od Biuletynów, które zachowają rozmiar dotychczasowy.

W Biuletynach, ukazujących się w pierwszym kwartale każdego roku, utrzymany będzie ten sam układ, odzwierciedlający różne formy działalności Muzeum. Wyjątkowo, w niniejszym, pierwszym numerze Biuletynu, w poszczególnych jego działach podane zostały krótkie zestawienia działalności Muzeum od czasu jego powstania, tj. od roku 2004. Następne wydania biuletynów będą zawierały już tylko uzupełnienia, wynikające z aktywności Muzeum w kolejnych latach.

Wszystkie wyżej wymienione trzy serie wydawnicze będą dostępne w czytelni nowo powstałej Biblioteki Muzeum, a także – w wersji cyfrowej – na stronie internetowej Muzeum.

KALENDARIUM

Europejskie Dni Dziedzictwa w Muzeum PK – 17 września 2016 r.

Inauguracja Biblioteki Muzeum Politechniki Krakowskiej
– 15 grudnia 2016 r.

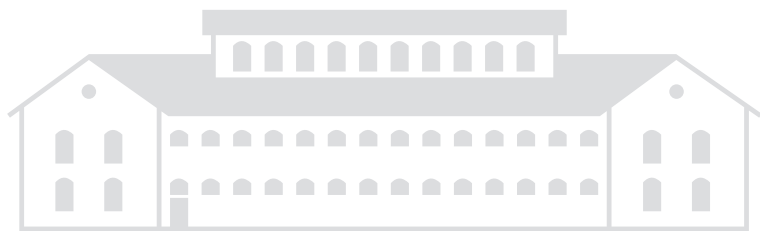
Kalendarium Muzeum Politechniki Krakowskiej – rok 2016

- 25.02 – Muzeum otrzymało zaproszenie do udziału w posiedzeniu Stałej Konferencji Dyrektorów Muzeów Krakowskich w Sali Fontany w Muzeum Historycznym m. Krakowa
- 24.03 – udział w Międzynarodowym Forum Wspólnot Kościuszkowskich na zaproszenie Komitetu Kopca Kościuszki w Krakowie
- 24.03 – otwarcie internetowej wystawy pt. „Wizerunki Tadeusza Kościuszki-wirtualna odsłona”
- 26.04 – zaproszenie i udział w otwarciu wystawy „Kartki na życie, życie na kartki” w Bibliotece Wojewódzkiej w Krakowie
- 6.05 – prezentacja plenerowej wystawy podczas obchodów Święta Szkoły pt. ”Przystanek Kościuszkowski – krakowskim szlakiem Tadeusza Kościuszki”
- 10.05 – spotkanie z prof. J. Nuckowskim (ASP – Katedra Komunikacji Wizualnej) w sprawie formy graficznej biuletynu Muzeum PK
- 12.05 – gra miejska „ W odzyskaniu utraconej wolności” zorganizowana przez Bibliotekę Politechniki Krakowskiej w pomieszczeniach Muzeum PK
- 12.05 – zebranie Rady Muzeum Politechniki Krakowskiej
- 13.06 – spotkanie Koła Seniorów Stowarzyszenia Wychowanków PK w Muzeum
- 20.06 – zebranie robocze Komitetu Redakcyjnego publikacji Muzeum PK pt. Dziedzictwo akademickiego Lwowa w Politechnice Krakowskiej”
- 5.07 – kolejne spotkanie Koła Seniorów Stowarzyszenia Wychowanków PK

- 17.09** – udział w Europejskich Dniach Dziedzictwa w Muzeum PK, połączone z prezentacją zabytkowych samochodów Stowarzyszenia Europejskiej Asocjacji Automobilistów –uczestniczących w Patriotycznej Eskapadzie szlakiem T. Kościuszki
- 12.10** – udział w posiedzeniu Stałej Konferencji Dyrektorów Muzeów Krakowskich w Galerii Sztuki Współczesnej
- 16-18.10** – udział przedstawiciela Rady Muzeum art. fot. Jana Zycha w uroczystościach ku czci T. Kościuszki w Solurze, Szwajcaria
- 17.10** – odsłonięcie popiersia T. Kościuszki w 40 rocznicę nadania Jego imienia Politechnice Krakowskiej połączone z otwarciem wystawy pt. "Rysunki i wizerunki Tadeusza Kościuszki" ze zbiorów Fundacji Książąt Czartoryskich i undacji im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie – publikacja Katalogu Muzeum nr 1(1)2016 pt. „Rysunki Tadeusza Kościuszki” ze zbiorów Fundacji Książąt Czartoryskich
- 19.10** – posiedzenie Kolegium Redakcyjnego Wydawnictw PK
- 20.10** – spotkanie Kolegium Redakcyjnego publikacji pt. „Dziedzictwo akademickiego Lwowa w Politechnice Krakowskiej”
- 26.10** – udział w zebraniu Stowarzyszenia Muzeów Uczelnianych w Warszawie.
- 5.11** – udział w IV Zaduszkach Politechniki Krakowskiej zorganizowanych przez Koła Seniorów Stowarzyszenia Wychowanków PK i Absolwentów Uniwersytetu III Wieku PK.
- 17.11** – zebranie Komitetu Redakcyjnego publikacji pt. Dziedzictwo akademickiego Lwowa w Politechnice Krakowskiej”
- 7.12** – podjęcie współpracy z Stowarzyszeniem Przewodników Turystycznych w Krakowie.
- 8.12** – spotkanie Koła Seniorów Stowarzyszenia Wychowanków PK
- 15.12** – posiedzenie Rady Muzeum PK.
- 15.12** – inauguracja Biblioteki Muzeum Politechniki Krakowskiej

WYSTAWY

Odślonięcie popiersia patrona uczelni, w 40-tą rocznicę nadania imienia T. Kościuszki Politechnice Krakowskiej – 17 października 2017.

Wystawa czasowa *Rysunki i wizerunki Tadeusza Kościuszki*, czynna do 20 października 2017 r.

Wystawy czasowe w latach poprzednich

- 12.04 2006 – 30.09 2006
**45 lat Studenckiego Koła Naukowego Budownictwa
Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej
1961–2006**
- 11.04.2006 – 15.08.2007
Październik 1956 – Tryptyk Węgierski
- 12.09.2007 – 31.12.2007
**CK Kraków w Areszcie. Maria Zachwieja-Wala, ma-
larstwo**
- 14.08.2007 – 1.12.2008
**Politechnika Krakowska, kraje bliskie i dalekie –
Afryka**
- 3.12.2008 – 19.09.2008
**Chuda Emma, austro-węgierski ciężki mózdzierz
Škoda 30.5 mm w Wielkiej Wojnie 1914–1918**
- 26.09.2009 – 31.03.2010
70-lecie Polskich Szkół nad Balatonem 1939-1944
- 12.04.2010 – 31.03.2011
**Gabinet Profesora Politechniki Krakowskiej Profesor
Michał Życzkowski (1930–2006)**
- 19.10.2011 – 15.03.2012
Flota, której już nie ma
- 11.05 2012 – 31.12. 2012
Olimpijczycy z Politechniki Krakowskiej 1924-2006
- 24.03 2014 – 1.12. 2014
Tadeusz Kościuszko na znaczkach Poczty Polskiej

12.12.2014 – 01.08.2016

Ars Magna – Architectura Militaris, Twierdza Kraków 1914–2014

12.05.2015 – 30.06.2015

Leopolis Semper Fidelis, z kolekcji Lwowiana Biblioteki PK

[wystawa zorganizowana przez Bibliotekę Główną PK przy współpracy Muzeum PK]

15.05.2015 – 30.06.2015

Honorowy Senator i Profesor oraz Patron PK w kolekcjonerstwie

[wystawa zorganizowana przez Ogólnopolski Klub Filatelistyczny „Cracowiana”, Okręg Małopolski Polskiego Związku Filatelistów, przy współpracy Muzeum PK]

Plakat archiwalnej
wystawy prezentowanej
w Muzeum PK
w 2008 r.

Wystawy w roku 2016

Wystawa stała

Wystawa stała obrazuje w skrótovej formie historię Politechniki Krakowskiej. Powstała jako pierwsza z wystaw Muzeum już w roku 2005, zmodernizowana w roku 2015.

Kopie portretów kolejnych rektorów Uczelni (oryginały są ekspozowane w Sali Senackiej PK) wyznaczają swoistą oś czasu, poczynając od roku 1945 aż do czasów obecnych. Wydarzenia z historii Uczelni są ilustrowane planszami z fotografiami ze zbiorów Muzeum, opatrzone dwujęzycznymi podpisami. W gablotach są pokazywane liczne dokumenty i pamiątki o znaczeniu historycznym Uczelni.

Dokumentacja dotycząca historii Politechniki jest uzupełniona prezentacjami komputerowymi, które mogą być wyświetlane na życzenie zwiedzających. Prace nad kolejnymi prezentacjami są prowadzone w sposób ciągły.

W roku 2016 wystawa została uzupełniona o okres sprawowania urzędu Rektora PK przez prof. Kazimierza Furtaka, tj. lata 2008–2016. Sporządzono i umieszczono kopię portretu Rektora z Sali Senackiej. Podjęto prace związane z opracowaniem odpowiedniej planszy ilustrującej ten okres funkcjonowania Politechniki.

Komplet zabytkowych mebli ustawionych w sali ekspozycyjnej wystawy stałej pozwala na odbywanie się tu zebrań nie tylko Rady Muzeum, ale i bardziej uroczystych spotkań niewielkich gremiów kierowniczych Uczelni.

Wystawy czasowe

18 października 2016 otwarto wystawę czasową *Rysunki i wizerunki Tadeusza Kościuszki* składającą się z dwu odrębnych ekspozycji. Pierwsza

z nich pokazuje kopie rysunków Tadeusza Kościuszki, patrona Politechniki, wykonane przez niego w czasie studiów w paryskiej Akademii Sztuk Pięknych w latach 1769–1774. Oryginały rysunków znajdują się w zbiorach Książąt Czartoryskich w Krakowie.

Druga część tej wystawy, ze zbiorów Fundacji im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie, *Wizerunki Tadeusza Kościuszki na polskich kartach pocztowych* jest uzupełniona również przez wystawę banknotów, monet i znaczków pocztowych (z prywatnej kolekcji prof. Zbigniewa Porady).

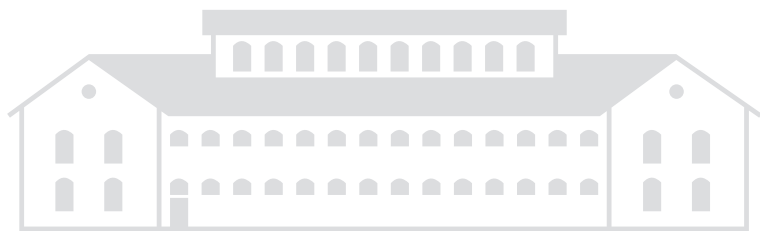
Ponadto, Muzeum, w dniu 3 października 2016, z okazji inauguracji Roku Kościuszki w Politechnice Krakowskiej eksponowało czasową wystawę plenerową pt. *Przystanek Kościuszek – krakowskim szlakiem Tadeusza Kościuszki* przygotowaną przez Komitet Kopca Kościuszki w Krakowie.

Wystawy internetowe 2016

Uruchomiona w marcu wystawa *Wizerunki Tadeusza Kościuszki – wirtualna odsłona* odpowiada wystawie *Wizerunki Tadeusza Kościuszki* ze zbiorów Fundacji im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie.

Wstęp na wystawy, stałą jak i wystawy czasowe, jest na podstawie bezpłatnych, numerowanych biletów, wprowadzonych w roku 2012. Od tego czasu wystawy w Muzeum zwiedziło ponad

WYDAWNICTWA

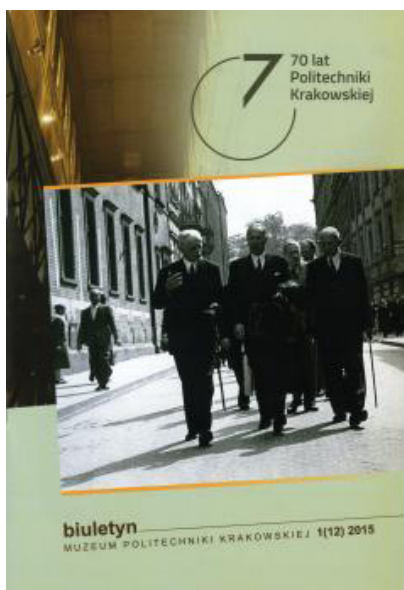
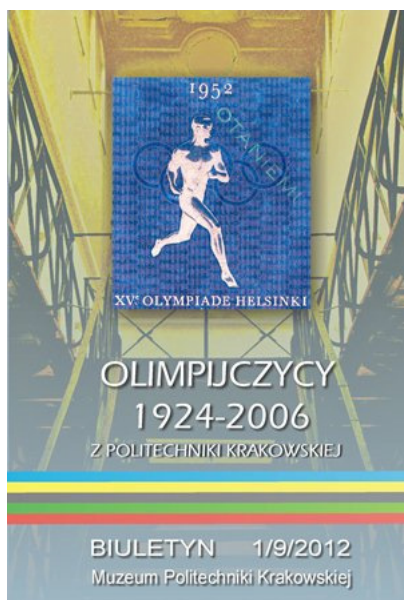
Biuletyny wydane przez Muzeum PK w latach 2012–2016

Wydawnictwa (biuletyny) w latach poprzednich

- nr 1/2004 – **Profesor Bronisław Kopyciński – rektor Politechniki Krakowskiej w latach 1956-1965**
- nr 1(2)/2005 – **Jubileusz 60-lecia Politechniki Krakowskiej**
- nr 3/2006 – **Profesor Stanisław Rudnik – prorektor Politechniki Krakowskiej w latach 1965-1972**
- nr 2/4/2006 – **45 lat Studenckiego Koła Naukowego Budownictwa**
- nr 3/5/2006 – **Październik 1956, Tryptyk Węgierski**
- nr 1/6/2009 – **Ludomir Ślodziński 1889-1980, Pierwszy Rektor Politechniki Krakowskiej**
- nr 1/7/2010 – **70- lecie polskich szkół nad Balatonem**
- nr 2/8/2010 – **Michał Życzkowski 1930-2006**
- nr 1/9/2012 – **Olimpijczycy 1924–2006**
- nr 1/11/2014 – **Tadeusz Kościuszko na znaczkach Poczty Polskiej**
- nr 1(12) 015 – **70 lat Politechniki Krakowskiej**

Repozytorium pow. wydawnictw jest dostępne na stronie internetowej Muzeum PK: www.muzeum.pk.edu.pl

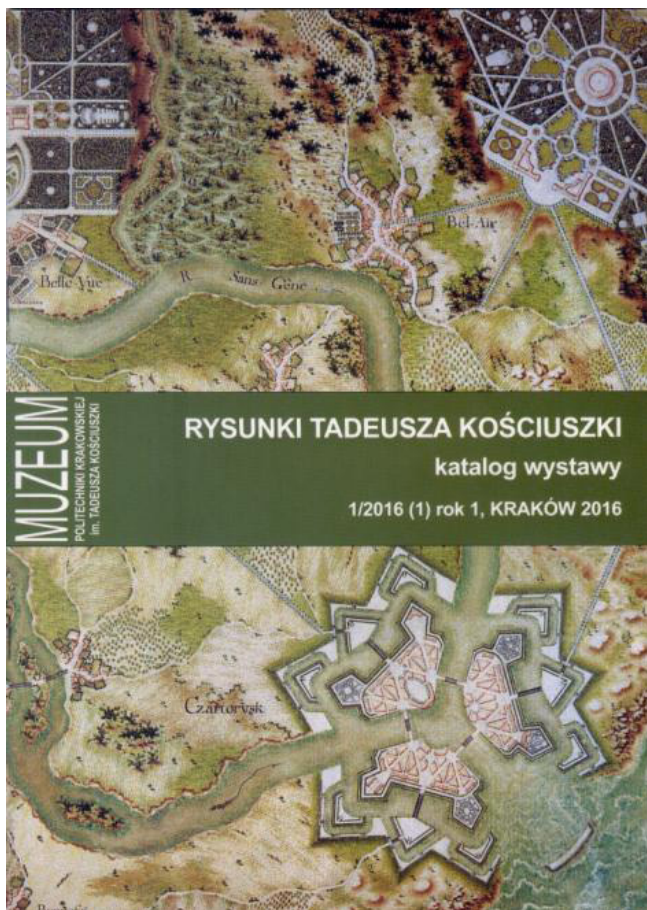

Wydawnictwa w roku 2016

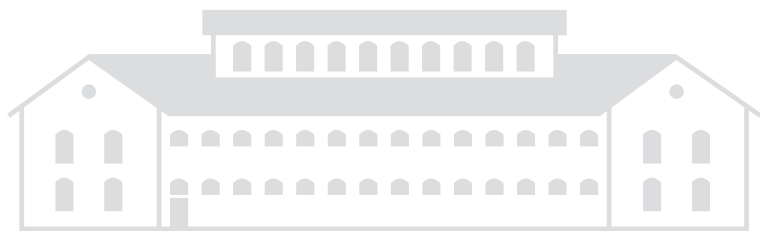
W związku z porządkowaniem wydawnictw Muzeum w roku 2016 ukazał się jedynie **Katalog wystawy Rysunki Tadeusza Kościuszki ze Zbiorów Fundacji Książąt Czartoryskich**, w wersji wstępnej, nieopatrzonej numerem, i w ograniczonym nakładzie. Dodruk tego biuletynu, już w pełnej wersji z numerem kolejnym **1(1)2016** ukazał się 24 marca 2017 r., w związku z konferencją naukową organizowaną przez Politechnikę Krakowską „Tadeusz Kościuszko, Politechnika Krakowska. Relacje i zależności”.

Katalog wystawy prezentującej rysunki Tadeusza Kościuszki.

BIBLIOTEKA

UCHWAŁA
RADY MIASTA KRAKOWA

z dnia 27 Lutego 1868 r.

w sprawie

Instytutu Technicznego krakowskiego

(w odpowiedzi Wysokiej Radzie Szkolnej krajowej).

W KRAKOWIE

W Drukarni „Czasu” W. Kirchmayera

1868.

Strona tytułowa wydawnictwa z roku 1868, najstarszej pozycji ze zbiorów biblioteki Muzeum PK. Dar mgr Marii Molo-Gąsiorek

O Bibliotece Muzeum

Biblioteka Muzeum powstała w roku 2016 i zlokalizowana jest w pomieszczeniu Muzeum pełniącym rolę Czytelni. Jej otwarcie odbyło się 15 grudnia 2016 r.

Biblioteka opiera się na pozycjach znajdujących się już w zbiorach Muzeum, a także na napływających darowiznach. Jest on podstawowym źródłem informacji, na którym opierają się wydawnictwa Muzeum o charakterze historycznym.

Przyjęto zasadę, że wszelkie publikacje (lub ich kopie) cytowane w wydawnictwach Muzeum (Katalogi Wystaw i Zeszyty Historyczne), będą się znajdowały w zbiorach Biblioteki Muzeum. Jest to pierwszy krok w kierunku podjęcia działalności naukowej Muzeum.

Wyodrębniono następujące **działy biblioteki**, w których są gromadzone zarówno druki zwarte jak i druki rozproszone:

Historia Politechniki Krakowskiej, Kościuszkiana, Lwowiana, Krakowiana, Wydawnictwa własne, Personalia (ten ostatni zawiera wydawnictwa historyczne dotyczące osób związanych z Politechniką).

W skład Biblioteki wchodzi też **wszystkie wydania czasopisma „Nasza Politechnika”** od jego powstania roku 1997, skatalogowane i oprowiane.

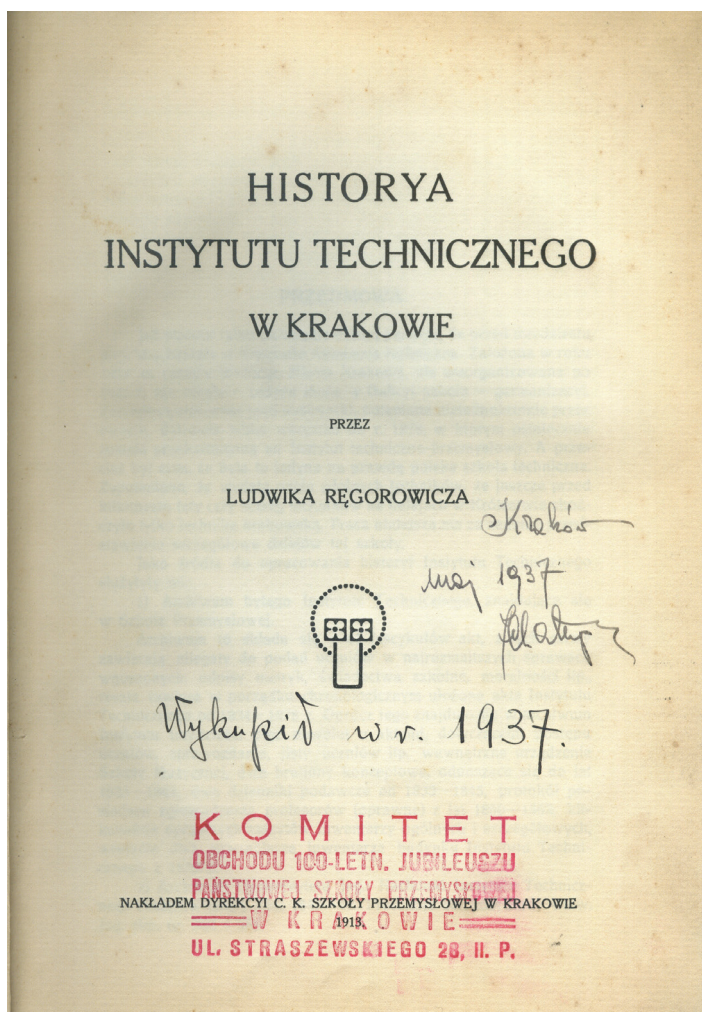
Trwają prace nad **katalogiem Biblioteki**, który będzie umieszczony na stronie internetowej Muzeum i publikowany w kolejnych wydaniach Biuletynu Muzeum PK.

Biblioteka będzie też kolekcjonowała wydawnictwa **w postaci cyfrowej**, uzyskane drogą zakupów, darowizn lub digitalizacji zbiorów własnych.

Obecny, skatalogowany księgozbiór liczy ok. 60 pozycji. Najstarszymi pozycjami są:

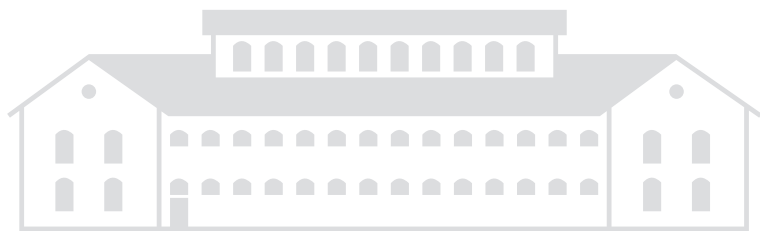
- *Uchwała Rady Miasta Krakowa z dnia 27 lutego 1868 r. sprawie Instytutu Technicznego krakowskiego, w Krakowie, 1868.*

- **Historia Instytutu Technicznego w Krakowie przez Ludwika Ręgorowicza.** Nakładem Dyrekcji C.K. Szkoły Przemysłowej w Krakowie, 1913.
- **Tadeusz Kościuszko na setną rocznicę zgonu Naczelnika. Życie -Czyny-Duch.** Napisał Dr. Feliks Koneczny. Poznań, 1922 (dar prof. Stefana Piechnika)

Strona tytułowa wydawnictwa z roku 1913. Jest to jedna z najstarszych pozycji w Bibliotece Muzeum PK

VARIA

- Na lata 2016 i 2017 przypadły dwie ważne rocznice związane z osobą Tadeusza Kościuszki, Patrona Politechniki Krakowskiej: 270 rocznica urodzin (4 lutego 1746 r.) i 200 rocznica śmierci (17 października 1817 r.). W związku z tym, z inicjatywy Muzeum, Rektor Politechniki Krakowskiej ogłosił **Rok Tadeusza Kościuszki na Politechnice Krakowskiej** (Komunikat nr 3 Rektora PK z dnia 08.01.2016), trwający od 4 lutego 2016 do 17 października 2017.
- W roku 2016 kulminacyjnym wydarzeniem w Muzeum było **odsłonięcie kopii popiersia Tadeusza Kościuszki dłuta Stefana Dousy**, profesora rzeźby w Zakładzie Rysunku, Malarstwa i Rzeźby PK. Odsłonięciu tego popiersia w dniu 18 października 2016 towarzyszyła wystawa „Rysunki i wizerunki Tadeusza Kościuszki”, omówiona wcześniej w dziale Wystawy niniejszego Biuletynu.
- Ważnym wydarzeniem w roku 2016 był też udział przedstawiciela Rady Muzeum, art. fot. Jana Zycha, w uroczystościach a okazji **199-tej rocznicy śmierci Tadeusza Kościuszki, które odbyły się w Solurze, Szwajcaria**, gdzie Tadeusz Kościuszko spędził ostatnie dwa lata swojego życia.
- Równolegle, toczyły się w Muzeum prace nad **przygotowaniem pierwszego Zeszytu Historycznego** Muzeum dotyczącego dziedzictwa akademickiego Lwowa w Politechnice Krakowskiej. Zeszyt ten, początkujący nową serię wydawniczą Muzeum, ukaże się w pierwszej połowie roku 2017. W pracach tych, poza członkami Rady Muzeum, brali udział też profesorowie Henryk Bryś, Krystyna Wieczorek-Ciurowa i dr Adam Winiarz.
- Muzeum czynnie uczestniczyło w pracach dwu gremiów zajmujących się profesjonalnie muzealnictwem tj. w **Stowarzyszeniu Muzeów Uczelnianych**, którego członkiem od roku 2015 jest Muzeum PK, oraz w posiedzeniach **Stałej Konferencji Dyrektorów Muzeów**

Krakowa, na które są regularnie zapraszani przedstawiciele Muzeum PK.

- Podtrzymywana jest też współpraca z firmą Guides4Art, (podjęta w roku 2015), która udostępnia **aplikację mobilną z informacjami o Muzeum PK** - bez kosztów ze strony Muzeum.
- W miesiącach styczeń i luty oraz lipiec i sierpień prowadzone były w Muzeum liczne **prace remontowe** (malowanie cel, wymiana podłóg – odbiór 20.09.2016 r.) będące kontynuacją renowacji budynku „Areszt”, w którym mieści się Muzeum PK. Przyczyniło się to w sposób istotny do poprawy wyglądu wnętrza Muzeum, ale, równocześnie, komplikowało codzienną działalność Muzeum. Budynek jest w rejestrze obiektów zabytkowych Krakowa i wszelkie prace budowlane są prowadzone pod nadzorem Konserwatora Miejskiego.
- Rada Muzeum pracowała w składzie wyłonionym przez Senat Politechnik Krakowskiej w roku 2014:
  - Prof. Stefan Piechnik, przedstawiciel. Rektora PK
  - Art. Fot. J. Zych, przedstawiciel Rektora PK
  - Prof. Barbara Bartkiewicz, Wydział Architektury
  - Prof. A. Ostoj-Gajewski, Wydział Fizyki Matematyki i Informatyki
  - Prof. Edward Szaraniec, Wydział Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej
  - Prof. M. Chrzanowski, Wydział Inżynierii Łądowej, Przewodniczący Rady Muzeum PK
  - Prof. Jerzy Ratomski, Wydział Inżynierii Środowiska
  - Prof. Roman Wielgosz, Wydział Mechaniczny
  - Prof. Jan Pielichowski, Wydział Inżynierii Chemicznej
  - Mgr inż. Henryk Gąsiorowski, Stowarzyszenie Wychowanków
  - Mgr Piotr Pitala, Biblioteka Główna
  - Mgr Tadeusz Surma, Archiwum.

Spis treści

Od wydawcy	1
Kalendarium	3
Wystawy	7
Wydawnictwa	13
Biblioteka	17
Varia	21